

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1525/12 – 2007 නොවැම්බර් 28 වැනි බදාදා – 2007.11.28

(ආණ්ඩුවේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස : (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ආණ්ඩුවේ නිවේදන

ජාතික සංස්කෘතික ප්‍රතිපත්තිය

2007 ඔක්තෝබර් මස 31 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක : 07/1862/3541/020 ක් වූ ජාතික සංස්කෘතික ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සංස්කෘතික ප්‍රතිපත්තිය වශයෙන් එය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මහින්ද යාපා අබේවර්ධන,
සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍ය.

I කොටස

1.0 දැක්ම :

ප්‍රෞඩ ජාතික උරුමයක් හිමි ශ්‍රී ලාංකික ජාතිය, ස්වකීය සංචර්චනයේ ජීවය වූ සංස්කෘතික අත්‍යන්තාව සුරක්ෂිත කරමින් ද, නවීන ප්‍රවණතාවන්ට ගැළපෙන ලෙසින් ද, ලොව අන් රටවල් සමග, සුහදශීලීව ද, සමගිව, ප්‍රබල රටක් ලෙස ඉදිරියට යමින් නැගී සිටීමයි.

2.0 මෙහෙවර :

ශ්‍රී ලාංකික ජාතික උරුමය ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණය කිරීම, ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රචාරණය කිරීමෙන් ලබන සංස්කෘතික අත්‍යන්තාව සංචර්චන ඉලක්ක සපුරාලන උත්ප්‍රේරක බලයක් ලෙසින් මෙහෙයවා, ශ්‍රී ලංකාව පොඩි ජාතියකින් හෙබි සංචර්චන රටක් ලෙස පවත්වාගෙන යාමට සහාය වීමයි.

3.0 අරමුණු :

රටක සංස්කෘතිය, එම රටේ ජනතාව සුඛිත මුද්‍රිත කිරීම සඳහා හඳුන්වා දෙනු ලබන සියලු වැඩසටහන් වඩාත් ඵලදායී ලෙස සඵල කරගැනීම සඳහා ඉවහල් වන, ජනතා හැසිරීම මෙහෙයවන ප්‍රධාන මෙවලම ලෙස සලකා අරමුණු හඳුනාගෙන ඇත.

1. රටේ පොදු ජාතික සංචර්චන ප්‍රතිපත්තිය සාර්ථක කරගැනීමට හේතුවන ආකාරයෙන් ජනතාව ස්වයං ව මෙහෙයවන සාධනීය සංස්කෘතික පරිසරයක් රට තුළ ගොඩනැගීම.
2. ශ්‍රී ලාංකික බහු ජාතිකත්වය පිළිගනිමින්, ඒ එක් එක් උප සංස්කෘතික අත්‍යන්තාව ආරක්ෂා කරන අතරම සියලු උප සංස්කෘතිය එක්ව ගෙන ශ්‍රී ලාංකික වූ මහා සංස්කෘතියක් සහිත රටක් ලෙස ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම සහ විවිධ බලවේග හරහා භාතියට පත්වන සාධනීය සංස්කෘතිකාංග, එවැනි භාතිවලින් වළක්වා ගැනීම.
3. සංස්කෘතික උරුමයන් සංරක්ෂණය, පවත්වාගෙන යාම සහ ප්‍රයෝජනයට ගැනීම මගින් රටේ ජනතාවගේ ජීවිතයේ සංස්කෘතිකමය හැඩ ගැස්ම සකස් කර ගැනීමට මං සැලසීම.

4. සාධනීය සංස්කෘතිකාංග හඳුනාගැනීමට හා ඒවා තම ජීවිතයට යාකර ගැනීමට ජනතාව පෙළඹවීම හා ඒ මගින් ශ්‍රී ලාංකික අනන්‍යතාව ඇති සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීම.
5. සංස්කෘතික පරිහානියට හේතුවන බාහිර හා අභ්‍යන්තර සාධක හඳුනාගැනීමේ හා ඒවා නිශේධනය කිරීමේ ස්වයං ශක්තිය ජනතාවට ලබාදීම.
6. දේශාභිමානි චින්තනය පෙරටුකරගත් සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරාලීමට සමත්, ස්වයං අභිප්‍රේරණීක වූත්, සාමූහිකවූත්, බලවේගයක් ලෙස සමාජය තුළ මුල් බැස ගැනීමට සැලැස්වීම.

4.0 පදනම :

ජනතාවගේ ජීවත්වීමේ ශෛලියේ සැකැස්ම සංස්කෘතිය ලෙස සලකා, සියලු ජන කොටස්වලට නිදහසේ ජීවත්විය හැකි සංස්කෘතියක් පවත්වාගෙන යාම වෙනුවෙන් එය ජනතාවට හිතකර ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගොඩනැගීමේ මෙහෙවරෙහි යෙදී සිටින රජය, සංස්කෘතික ප්‍රතිපත්තියේ පදනම වශයෙන් සලකනු ලබන්නේ රටේ පොදු ජනතාවගේ අභිමතය සපුරාලන යාවත්කාලීන කළ හැකි පොදු ජන සම්මත නීතිගත වැඩසටහනයි.

5.0 අධිකාරය :

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට හා පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලද සියලු අණපනත් හා නියමයන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාව තුළ සියලු සංස්කෘතික කටයුතු ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

සංස්කෘතියට අදාළ සියලු විෂයයන් සම්බන්ධයෙන් ජනතා බලය ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රධාන ආයතනය ලෙස, සංස්කෘතික විෂය භාර අමාත්‍යාංශය, එම විෂය සම්බන්ධයෙන් වූ සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් මැදිහත් වී කටයුතු කිරීමේ පූර්ණ වගකීම සහ අයිතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේය. මෙම කර්තව්‍යයේ දී අදාළ සියලු පාර්ශවවල අදහස් සැලකිල්ලට ගනු ඇත.

II කොටස

1.0 ජාතික අනන්‍යතාව :

විවිධ කලා ශිල්ප, දෘශ්‍ය - අදෘශ්‍ය ජාතික උරුමයන්, භාෂාවන් සහ සාහිත්‍යයන් සහ ජන ජීවිතය ඔස්සේ ජාතික සමගිය හා සහයෝගීතාව වර්ධනය කරමින්, පැවතගෙන ආ ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රොඩ අනන්‍යතාව මේ රටේ සංස්කෘතික හා ජාතික අනන්‍යතාව ලෙස පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය සියලු කටයුතු සම්පාදනයත්, එම ශ්‍රී ලාංකික අනන්‍යතාව බිඳ වැටීමට හෝ බිඳ හෙළීමට හේතුවන කරුණු නිශේධනය කිරීමටත් අවශ්‍ය පියවර ගැනීම ජාතික වගකීමක් වන්නේය.

2.0 සංස්කෘතික උරුමයන්:

ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස සලකා, සියලු ආකාරයේ ශ්‍රී ලාංකික සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණය කිරීම, ප්‍රවර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය, අනාගත පරම්පරාවන් වෙනුවෙන් ඒවා පවත්වාගෙන යාම, ජාතික වගකීමක් ලෙස සලකා සියලු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. සංස්කෘතික උරුමයන් විනාශයට හා ආපදාවට ලක් කරන විවිධ වූ ක්‍රියාකාරකම් වළක්වාලීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

භාෂාව හා සාහිත්‍යය ඇතුළු සියලු කලාවන්, තාක්ෂණය, ඉතිහාසය, පුරාවිද්‍යාව, කෞතුකාගාර, ලේඛනාරක්ෂණය වැනි විෂයයන්, ජනතාවගේ ශ්‍රී ලාංකික උරුමයන් ඉස්මතු කොට, ජාතිකාභිමානය ඇති කෙරෙන මෙවලම් ලෙස භාවිත කරනු ලැබේ. ඒ හරහා සංස්කෘතික විවිධත්වය හඳුනාගෙන ශ්‍රී ලාංකික සංස්කෘතිය ලෙස එය ජන ජීවිතය පහසු කරලීමට හේතුවන ජවසම්පන්න, අභියෝගාත්මක සහ නිදහස් බලවේගයක් ලෙස ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය වන සියලු දේ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලාංකික වූ ජාතික අනන්‍යතාව තවදුරටත් ගොඩනැගීම සහ පවත්වාගෙන යාම උදෙසා අවශ්‍ය වන සියලු ආකාරයේ දෘශ්‍ය හා අදෘශ්‍ය සංස්කෘතික උරුමයන් පිළිබඳව දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව ද දැනුවත් කිරීම අවශ්‍යතනික කරනු ලැබේ.

සංස්කෘතික උරුමයන්ට හානියක් සිදු නොවන පරිදි, ඒවා ප්‍රදර්ශනය කිරීමටත්, ප්‍රචාරණය කිරීමටත්, ඉන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ රටේ ආර්ථික හා සාමාජික සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගැනීමටත්, අවශ්‍ය පියවර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් වන්නේය.

3.0 විවිධ කලා ශිල්ප :

සියලු ආකාරයේ පාරම්පරික, සාම්ප්‍රදායික කලා ශිල්ප ආරක්ෂා කිරීමටත්, වැඩි දියුණු කිරීමටත්, ඒවායේ වටිනාකම ඉස්මතු වන ආකාරයෙන් දේශීය හා ජාත්‍යන්තරව ඒවා ව්‍යාප්තිකරණය කිරීමටත්, කටයුතු කරනු ලැබේ. සියලු කලා ශිල්පවල අලෙවිකරණ ගුණය ඉස්මතු කිරීමටත්, ඒවා සංවර්ධනය කිරීමටත්, ප්‍රචාරණය කිරීමටත්, ඒ මගින් ඒ ඒ කලා ශිල්පවල නියැලි කලා ශිල්පීන්ට ආර්ථික හා සාමාජික ප්‍රතිලාභ ලබාදීමටත් හේතුවන පරිදි වැඩසටහන් සකස්කර, ක්‍රියාත්මක කිරීමට සියලු අංශ මෙහෙයවීම කරනු ඇත.

4.0 ජන ජීවිතය :

සංස්කෘතිය සියලු පුරවැසියන් තුළ නිදහසේ ගොඩනැගෙන, අත්විඳින දෙයක් ලෙස පිළිගෙන, රටේ පොදු ජනතාවගේ ජන ජීවිතය පහසු කිරීමටත්, ජාතික හා සියලු ආකාරයේ සංචර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රතිලාභ ජනතාවට පහසුවෙන් ලබාගැනීමට අවශ්‍ය ජීවන පිළිවෙතක් අත් කරගැනීමට, මං සැලසෙන අයුරින් ඔවුන්ගේ ස්වයං අභිප්‍රේරණික සංස්කෘතික ජීවිතයක් සකස් කර ගැනීමට හැකිවන පරිදි සියලු ආකාරයේ සංස්කෘතික අංග මෙහෙයවීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ජනතාවගේ හැසිරීම් මගින් ශ්‍රී ලාංකික අනන්‍යතාව පිළිඹිබු වන ආකාරයටත්, එහි උත්කූලභාවය මෙන්ම, එය ආරක්ෂා වන ආකාරයටත්, සියලු සංස්කෘතික කටයුතු මෙහෙයවනු ලැබේ. එකී කරුණුවලට හානිවන ආකාරයේ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඒවා වැළැක්වීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ජන ජීවිතයට බලපාන පරිදි රට පුරා සියලු ජන කොටස්වලට නිදහසේ සහභාගී විය හැකි, විවිධ කලා, සාහිත්‍ය හා සංස්කෘතික කටයුතුවලට නිදහසේ මැදිහත්විය හැකි ජන පරිසරයක් ගොඩනැගීම හා ඒ තුළ ජාතික, පළාත්, දිස්ත්‍රික්, ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය මට්ටම් වල සංස්කෘතික සංවිධාන බිහි කිරීම දිරිමත් කරනු ලැබේ.

ජන ජීවිතය වඩාත් සජීවී ලෙස ගෙනයාමට ඉවහල් වන ආකාරයේ සංස්කෘතික වටිනාකම්, විධිමත් හා අවිධිමත් සියලු ආයතන පද්ධතීන් හරහා රටේ සියලු ජන කොටස්වලට, සිය ජීවිතයට උකහාගත හැකි ආකාරයට සියලු වැඩසටහන් මෙහෙයවනු ලැබේ. සාමූහිකව මෙන්ම පෞද්ගලිකව ද ජනතාවගේ ස්වශක්තිය වර්ධනය කිරීමත්, ස්වශක්තිය කෙරේ වැඩි විශ්වාසයක් තැබීමත්, බාහිර පුද්ගලයින් හෝ සංවිධාන මත යැපීම අවම කිරීමත්, උනන්දු කරවන ජන හැසිරීමක් කෙරෙහි ජනතාව යොමු කරවනු ලැබේ.

5.0 භාෂාව සහ සාහිත්‍යය :

සිංහල හා දෙමළ භාෂාවන්ගේ ජීවගුණය ආරක්ෂා කිරීමටත්, ඒවායේ ආවේණික ප්‍රකාශන ශක්තිය ආරක්ෂා කිරීමට හා වැඩි දියුණු කිරීමටත්, නිවැරදි භාෂා භාවිතය ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීමටත්, වැරදි භාවිතය වැළැක්වීමට පියවර ගැනීමටත් කටයුතු කරනු ලැබේ.

සිංහල හා දෙමළ භාෂාවලට අමතරව ඉංග්‍රීසි භාෂාව භාවිතය උනන්දු කරනු ලබන අතර, ඉන් නොනැවතී බහු භාෂා භාවිතය සඳහා ජනතාව යොමු කරනු ලැබේ. පාලි හා සංස්කෘත වැනි සාම්ප්‍රදායික භාෂා භාවිතය හා සාහිත්‍ය කටයුතු වෙනුවෙන් ඒවා යොදා ගැනීම හා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම උනන්දු කරවනු ලැබේ. සාහිත්‍යය ජන ජීවිතයේ වැදගත් සංස්කෘතික අංගයක් ලෙස සලකා සිංහල හා දෙමළ සාහිත්‍යය දේශීය වශයෙන් ප්‍රමුඛ ස්ථානයෙහිලා ජන ජීවිතයට වඩාත් සමීප කරමින් යොදා ගැනීමට හා වැඩි දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනු ලබන අතර, එයට බාධාවක් යම් කරුණු වෙතොත්, ඒවා ඉවත් කිරීමට ද පියවර ගනු ලැබේ.

සාහිත්‍යය කටයුතු සඳහා ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඇතුළු වෙනත් භාෂා යොදා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. කියවන සමාජයක් රට තුළ බිහි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියලු පියවර ගනු ලැබේ.

භාෂාව හා සාහිත්‍යය වෙනුවෙන් නිදහස් සංවිධාන බිහිවීම උනන්දු කරවනු ලැබේ. එවැනි සංවිධානවල කලා කටයුතු නිදහසේ කරගෙන යාමට අවස්ථාව ඇති කරන අතර, රජයේ පාලනයක් ඇති කරනු නොලැබේ. එසේ වුවද ඒවා මගින් සංස්කෘතික වශයෙන් පොදු ජන ජීවිතයට හානිදායක යමක් වේ නම් ඒවා වැළැක්වීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. කලා කටයුතුවල හා කලාකරුවන්ගේ යහපැවැත්ම වෙනුවෙන් අවශ්‍ය පියවර ගනු ඇත. සියලු කලාවන් හා කලාශිල්ප වෙනුවෙන් පොදු ජනතාවට ඇති නිදහස් පිවිසුම තවදුරටත් සහතික කරනු ලැබේ.

6.0 අන්තර් ජාතික සබඳතා :

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් කලින් කලට පිළිගනු ලබන ජාත්‍යන්තර සම්මුති මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි හා නූතන ශ්‍රී විභූතිය විදහා පෑමටත්, ඒ මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිරූපය ගොඩනැගීමටත්, අවශ්‍ය පරිදි දේශීය සංස්කෘතිකාංග හා ජාත්‍යන්තර සංස්කෘතික සම්පත් භාවිතයෙන් ශ්‍රී ලංකාව අනෙකුත් රටවල් සමඟ සබඳතා පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

සංස්කෘතිකමය වශයෙන් අන්තර් ජාතික සබඳතාවල වාසිය සංස්කෘතියට හානියක් නොවන සේ පොදු ජනතාවට ලැබෙන පරිදි එම කටයුතු මෙහෙයවනු ඇත.

7.0 නිර්මාණාත්මක සංස්කෘතික සංවර්ධනය :

සාහිත්‍යය, සංගීතය, නාට්‍ය, නැටුම්, චිත්‍ර, සිනමා, ටෙලිනාට්‍ය, හස්ත කර්මාන්ත වැනි සියලු සංස්කෘතිකමය කලා අංගවල හා කලා ශිල්පවල ප්‍රගතිය උදෙසා ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවල අඩංගු මූලික සංස්කෘතික ගුණාංග ආරක්ෂා වන පරිදි නව නිර්මාණ සඳහා සියලු කලා ශිල්පීන් යොමු කරනු ලැබේ. ඒ සඳහා සියලු පුරවැසියන්ට නිදහස් ප්‍රවේශයක් ලබාදෙනු ඇත. ඒ හරහා ඇති කෙරෙන නිර්මාණාත්මක සංස්කෘතික සංවර්ධනය මගින් පොදු ජනතාවගේ ප්‍රඥාව දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය යාන්ත්‍රණයක් ලෙස සංස්කෘතිය යොදා ගැනීමට පියවර ගනු ලබන්නේය.

80. ආයතනගත සභාය :

සංස්කෘතික ප්‍රවර්ධනය උදෙසා වූ වැඩසටහන්වල වාසිය පොදු ජනතාවට ගලායන ආකාරයට ග්‍රාමීය, ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික්, පළාත් හා ජාතික මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ආයතනගත ව්‍යුහයන් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබේ. එසේම සංස්කෘතික වටිනාකම් ජන ජීවිතයට යා කිරීම අඛණ්ඩ ප්‍රවාහයක් ලෙස කරගෙන යාමට පාසල් පද්ධතිය වැනි සංවිධිත සියලු පද්ධතීන්ද ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබේ.

09. ඇගයීම් :

සංස්කෘතිකමය කාරණා සම්බන්ධයෙන් ජන ජීවිතයට බලපාන සුවිශේෂ දායකත්වයක් වෙනුවෙන් පුද්ගලයින් හෝ ආයතන විසින් කරනු ලබන වැඩසටහන් ජාතික, පළාත් හෝ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ඇගයීමවලට ලක් කරනු ලැබේ.

10. ජනතාවගේ වගකීම් :

දෘශ්‍ය හා අදෘශ්‍ය සියලු සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කර රැකබලා ගැනීම ජනතාවගේ පෞද්ගලික මෙන්ම සාමූහිකවූද වගකීමක් වන්නේය. ජනතාවට වඩාත් සජලදායී සංස්කෘතික පරිසරයක් ගොඩනැගීමට මුළුමනින්ම ස්වයං අභිප්‍රේරණික මෙහෙයවීමක් බවට පත් කරන අතර, ඒ වෙනුවෙන් සියලු සංස්කෘතික මෙහෙයුම් යොමු කරනු ලැබේ. අවසාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා සියලු උප සංස්කෘතීන් පිළිගෙන, සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරකම් සියලු පුරවැසියන් අතර අන්‍යෝන්‍ය සහජීවන බැඳීමක් බවට පත් කිරීම අරබයා වැඩසටහන් මෙහෙයවනු ලැබේ. සියලු ආකාරයේ වූ සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විවිධ ක්ෂේත්‍රවල අත්දැකීම් ඇති විද්වතුන්ගේ අදහස් ලබාගනු ලැබේ.

11. ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය :

සංස්කෘතික විෂයයෙහිලා ගැනෙන සියලු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයන් කලින් කලට අවශ්‍ය පරිදි අදාළ ආයතන හා ජනතා අදහස් පදනම් කරගෙන සියලු උප සංස්කෘතීන්ගේ අනන්‍යතාව තහවුරු කෙරෙන සාධනීය හා ස්වයං අභිප්‍රේරිත මහා සංස්කෘතියක් රට තුළ ගොඩනැගෙන, ජනතා හිතවාදී ශ්‍රී ලංකික සංස්කෘතියක් වෙනුවෙන් අවස්ථාවෝචිත පරිදි අවශ්‍ය අණපනත් ඇතුළු ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය කරනු ඇත.